

EUROPEAN CLUSTER
COLLABORATION PLATFORM

European Investment Agenda: Mobilising Capital for Innovation and Industrial Transformation

Summary

EU Clusters Talks
22 October 2025, 8:30 – 9:45 CET

An initiative of the European Union

Evropská investiční agenda: mobilizace kapitálu pro inovace a průmyslovou transformaci

EU Clusters Talks 22. října 2025

ZÁPIS

European Cluster Collaboration Platform jménem Evropské komise uspořádala 22. října od 8:30 do 9:45 hodin webinář EU Clusters Talk „Evropská investiční agenda: mobilizace kapitálu pro inovace a průmyslovou transformaci“. Setkání představilo European Innovation Council (EIC) Accelerator jako jeden z klíčových pilířů evropských investic a diskutovalo o investičním prostředí v Evropě.

Program setkání

Moderace: Andrew Lansley

- 1. Novinky z European Cluster Collaboration Platform**
Nina Hoppmann, členka týmu European Cluster Collaboration Platform
- 2. European Innovation Council (EIC) Accelerator**
Calin Danilescu, referent pro politiku - přístup k financování, DG GROW, Evropská komise
- 3. Panelová diskuse**
Anne Lebreton-Wolf, zakladatelka, ALW Finance & Innovation
Daniel Stadler, manažer klastru, EIN Quantum NRW
David García Núñez, prezident, Madrid World Capital of Engineering, Construction and Architecture
James Wilson, generální ředitel, Orkestra - Basque Institute of Competitiveness
Stamatiki Kritas, manažerka klastru, HBIO; výkonná ředitelka, CEBR
- 4. Příležitosti financování**
Nina Hoppmann, členka týmu European Cluster Collaboration Platform

Klíčová sdělení

- Evropa nabízí silnou podporu pro rané fáze inovací, ale ve srovnání s USA čelí výraznému nedostatku financování pro velká investiční kola ve fázi scale-up.
- Opatrnost investorů je způsobena nejistotou, pomalou regulací a evropskou kulturou nižší tolerance k riziku, zejména v oblastech deep tech a life sciences.
- Klastry fungují jako klíčoví prostředníci, kteří pomáhají startupům připravit se na investice a propojují je s informovanými investory.

- Fragmentované finanční trhy a rozdílné regulační rámce ztěžují přeshraniční získávání kapitálu v EU.
- Nové nástroje - například specializované investiční fondy a vznikající klastry finančních služeb - mají pomoci udržet inovace v Evropě a zlepšit evropské investiční prostředí.

1. Novinky ECCP

- Průzkum pro přípravu European Cluster Conference 2026.
- Evropská komise představila pracovní program na rok 2026.
- Zveřejnění výroční zprávy Recovery and Resilience Facility za rok 2025.
- Publikace průběžného hodnocení programů politiky soudržnosti 2021-2027.
- ECCP Investment Survey - spuštěn průzkum zaměřený na sběr informací o významných investicích přilákaných evropskými klastry pro Summary Report 2025.

2. Akcelerátor European Innovation Council (EIC)

Calin Danilescu, referent pro politiku - přístup k financování, DG GROW, Evropská komise

Calin Danilescu představil jeden z hlavních nástrojů financování inovací - akcelerátor European Innovation Council (EIC). Tento nástroj je určen k podpoře vizionářských podnikatelů, kteří v Evropě vyvíjejí deep-tech inovace s vysokým dopadem. Na rozdíl od mnoha jiných programů EU, které poskytují především nepřímou podporu, nabízí akcelerátor přímé financování formou grantů a kapitálových investic, čímž pomáhá firmám uvádět na trh riskantní, ale transformační technologie.

Calin Danilescu vysvětlil, že program je otevřen jednotlivým žadatelům, včetně malých a středních podniků, menších mid-cap společností a v některých případech také fyzických osob. Program je primárně určen organizacím z členských států EU a zemí přidružených k programu Horizon Europe, avšak mohou se zapojit i společnosti z jiných regionů, pokud si založí působnost v Evropě.

Podpora je poskytována prostřednictvím dvou hlavních nástrojů:

- Granty až do výše 2,5 milionu €, které pomáhají inovacím postupovat z Technology Readiness Level (TRL) 5 na TRL 8,
- kapitálové investice ve výši 0,5 až 10 milionů €, poskytované prostřednictvím EIC Fund, které podporují škálování a vstup na trh.

Od roku 2025 bude v rámci iniciativy STEP dostupné také dodatečné kapitálové financování až do výše 30 milionů € bez grantové složky.

Cílem kapitálového financování je přitáhnout soukromé spoluinvestory, přičemž EIC Fund obvykle nepokrývá více než 50 % investičního kola a neusiluje o majoritní podíly. Fond poskytuje dlouhodobý trpělivý kapitál, který pomáhá firmám růst v Evropě a zároveň posiluje širší ekosystém rizikového kapitálu.

Program se zaměřuje především na oblasti deep tech, kde jsou vysoká technologická i tržní rizika, například:

- kvantové technologie,
- biotechnologie,
- polovodiče,
- umělá inteligence.

V těchto sektorech soukromí investoři často váhají investovat, a proto je veřejná podpora klíčová.

Proces hodnocení projektů je velmi důkladný a zahrnuje:

- vzdálené odborné hodnocení,
- posouzení plného projektového návrhu,
- rozhovor s porotou,
- podrobný proces due diligence prováděný European Investment Bank.

Konečné investiční rozhodnutí přijímá manažer fondu EIC Fund nezávisle na základě doporučení odborníků. Aby žadatelům pomohla s přípravou žádosti, poskytuje EIC podrobné pokyny, praktické tipy a často kladené otázky, které inovátorům pomáhají orientovat se v procesu a zvýšit jejich šance na úspěch.

3. Panelová diskuze

Anne Lebreton-Wolf zdůraznila, že Evropa nabízí významnou veřejnou podporu pro startupy v raných fázích, a to na regionální, národní i evropské úrovni, což výrazně pomáhá mladým firmám v prvních etapách jejich růstu. Zároveň však poukázala na kritickou mezeru ve financování, která nastává ve chvíli, kdy startupy dosáhnou pozdějších fází a potřebují získat investice v řádu desítek milionů eur, například 30-40 milionů €. V Evropě existuje jen omezený počet velkých venture kapitálových investorů schopných taková kola financovat, což činí tuto fázi výrazně náročnější než ve Spojených státech, kde je pozdější kapitál dostupnější.

Upozornila také na rozdíly v investičním chování business angels mezi Evropou a USA. Američtí business angels obvykle investují větší částky a jsou ochotnější investovat větší podíl svého osobního majetku do startupů v rané fázi. Zároveň však vidí pozitivní trend: evropští business angels stále častěji investují do inovací s dopadem, motivováni nejen finanční návratností, ale také snahou posílit celý inovační ekosystém a podpořit společenský pokrok. Tento posun přináší do evropského inovačního prostředí kapitál i tzv. smart money. Diskuse o možném „28. režimu“ - harmonizovaném rámci pro zakládání společností v celé EU - by podle ní mohla pomoci učinit evropskou registraci firem atraktivnější a motivovat startupy, aby v Evropě zůstávaly déle.

Zdůraznila, že úspěšné získání investic závisí na třech klíčových faktorech: produktu, product-market fit a týmu. Zakladatelům doporučila důkladně analyzovat potenciální investory ještě před prvním oslovením a zaměřit se na ty, jejichž investiční strategie

odpovídá technologii a trhu daného startupu. Přestože technologie i tržní potenciál jsou důležité, kvalita týmu zůstává podle ní pro investory nejdůležitějším kritériem.

Daniel Stadler vysvětlil, jak evropští veřejní i soukromí investoři hodnotí nové technologie. Veřejné banky mohou například spolupřevést se soukromými investory na principu pari passu, ale obvykle se spoléhají na hlavního investora, který provádí due diligence. Evropa sice disponuje různými strukturami veřejně-soukromých investic, ty jsou však často zpomalovány byrokracií, což posiluje vnímání evropské averze k riziku. Podle něj však není hlavním problémem riziko - to lze měřit - ale nejistota, a Evropa by měla být otevřenější podpoře technologií, jejichž úspěch zatím nelze přesně předvídat.

Veřejné financování, zejména granty, hraje zásadní roli, protože poskytuje nedilutivní kapitál, který pomáhá deep-tech startupům překlenout rané fáze vývoje. To je zvláště důležité například u kvantových technologií, kde se trhy teprve formují. Zdůraznil také, že získání prvního veřejného zákazníka může výrazně snížit vnímané riziko firmy v očích investorů, protože přináší důvěryhodnost i stabilitu.

Pokud jde o roli klastrů, označil je za klíčové prostředníky, kteří propojují investory, inovátory a výzkumníky. Klastry pomáhají investorům porozumět komplexním technologiím a zároveň připravují startupy na investice. Zároveň učí zakladatele důležitou lekci: investoři nekupují technologii, ale její konkrétní využití (use case). Klastry pomáhají inovátorům tuto změnu perspektivy zvládnout a jasně prezentovat obchodní hodnotu svých řešení.

David García Núñez se zaměřil na evropské finanční prostředí. Uvedl, že i když je evropský trh velký, stále se nemůže rovnat Spojeným státům z hlediska dostupnosti venture kapitálu. Přístup k financování napříč Evropou je navzdory dlouhodobým iniciativám stále složitý. Evropa totiž stále nemá skutečně sjednocený finanční trh. Rozdíly v národní legislativě, daňových systémech, bankovních strukturách i kulturních či jazykových faktorech nadále komplikují přeshraniční investice. Startupy a scale-upy tak často čelí fragmentovaným procesům při získávání kapitálu v různých členských státech.

Přesto však existují pozitivní posuny. Řečník vyzdvihl zejména akcelérátor European Innovation Council (EIC) jako velmi přínosný nástroj, který poskytuje kapitál i podporu pro růst firem v rané fázi. Upozornil také na rozvoj evropských co-investičních platforem, digitálních investičních nástrojů a přeshraničních venture kapitálových sítí, které postupně snižují bariéry způsobené národními hranicemi.

James Wilson upozornil na skutečnost, že geografická blízkost stále hraje významnou roli při přístupu k financím. Tato otázka byla předmětem tříletého akčního výzkumu zaměřeného na finanční ekosystém regionu a jeho vztah k průmyslovým klastrům. Výzkum potvrdil, že periferní regiony, jako je například Baskicko, postupně ztrácejí finanční sílu, což místním firmám ztěžuje získávání investic pro inovace a růst.

To vedlo k otázce, zda by klastry mohly pomoci tento problém řešit. Výsledkem byla myšlenka vytvořit klastr finančních služeb - nikoli jako sektorově zaměřený klastr, ale jako průřezovou strukturu, která by posílila celý regionální finanční ekosystém a podporovala

všechny ostatní klastry. Přestože klastry finančních služeb jsou v Evropě poměrně vzácné, analýza ukázala, že existují společné výzvy a jasná potřeba kolektivního přístupu. Proto byl vytvořen nový klastr finančních služeb, jehož cílem je posílit regionální finanční prostředí a zlepšit přístup k financím pro firmy napříč baskickými průmyslovými klastry. Zdůraznil přitom, že není nutné mít silné regionální banky - důležité je zmapovat existující finanční aktéry a přizpůsobit model klastru konkrétním podmínkám regionu.

Stamatiki Kritas se věnovala investicím v oblasti life sciences, které jsou obzvláště náročné kvůli dlouhým vývojovým cyklům a vysokým nákladům spojeným s uvedením biotechnologických a med-tech produktů na trh. Přestože Evropa disponuje některými specializovanými investory s dlouhodobým horizontem, jejich počet a velikost jsou stále omezené ve srovnání s USA. Vzniká tak jasná mezera mezi kapitálem potřebným pro sektor a úrovní rizika, kterou jsou investoři ochotni přijmout. Evropa navíc postrádá velké institucionální investory, například penzijní fondy, což dále omezuje dostupnost velkých a dlouhodobých investic.

Dalším problémem je regulatorní fragmentace a pomalé schvalovací procesy, zejména v oblasti zdravotnických technologií v rámci regulací MDR a IVDR. Investoři často váhají, protože nedokážou předvídat, kdy se produkt dostane na trh. Evropská kultura nízké tolerance k riziku se tak v tomto sektoru stává spíše překážkou než ochranou.

Navzdory těmto výzvám vidí řečnice také pozitivní vývoj. European Investment Fund a nové specializované fondy pro life sciences postupně vznikají a nabízejí větší investiční částky i odborné know-how. Klastry hrají v posilování ekosystému zásadní roli: pomáhají inovátorům pochopit strategie získávání investic, vysvětlují investorům specifika sektoru, podporují podávání žádostí do nástrojů, jako je EIC Accelerator, a budují přeshraniční partnerství, která usnadňují spolufinancování a kombinaci veřejných a soukromých zdrojů.

Na závěr upozornila na dopad regulace na scale-upy. Průzkumy pro Evropskou komisi ukazují, že MSP v oblasti med-tech jsou výrazně ovlivněny regulatorními zpožděními, náklady a úzkými místy v systému notifikovaných osob. To přímo ovlivňuje investiční rozhodování - bez jasného regulatorního harmonogramu jsou investice vnímány jako rizikovější, což tlačí firmy k přesunu do Spojených států, kde jsou schvalovací procesy předvídatelnější. Podle ní bude zjednodušení regulace a mezioborový dialog klíčové pro změnu evropského přístupu a posílení konkurenceschopnosti Evropy v oblasti life sciences.

4. Možnosti financování

- Expanding Investment Ecosystems - rozšiřování investičních ekosystémů; uzávěrka 20. ledna 2026.
- Scaling up deep tech ecosystems - rozvoj a škálování ekosystémů deep tech; uzávěrka 20. ledna 2026.
- Uptake Acceleration Services - služby pro urychlení zavádění inovací; uzávěrka 12. listopadu 2025.